

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2320
Ημερομ. Κατάθεσης: 13/5/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Φραγκίσκος Παρασύρης- Βουλευτής Ν. Ηρακλείου

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς την Υπουργό:
Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: «Σε απόγνωση οι διευθυντές των σχολικών μονάδων».

Ο Βουλευτής Ηρακλείου του ΠΑΣΟΚ- Κίνημα Αλλαγής κ. Φραγκίσκος Παρασύρης επανέρχεται και καταθέτει ως αναφορά στη βουλή δημοσίευμα με θέμα: «ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΕ ΑΠΟΓΝΩΣΗ – ΜΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ» και αιτείται απαντήσεων.

Με το δημοσίευμα επισημαίνεται ότι είναι γνωστό εδώ και χρόνια ότι οι διευθυντές των σχολικών μονάδων, και ιδιαίτερα των δημοτικών σχολείων, σηκώνουν ένα πολύ μεγάλο σταυρό. Προσπαθούν να ισορροπήσουν μεταξύ των πολλών καθηκόντων τους, της μεγάλης πίεσης και του βουνού της γραφειοκρατίας, συχνά μάταια, διότι πολλές φορές λυγίζουν υπό το βάρος της κατάστασης.

Παρακαλούμε αφού λάβετε υπόψη το δημοσίευμα, να μας ενημερώσετε για τις ενέργειες σας

Ο Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης

Συν(1)

Διευθυντής δημοτικού σχολείου εξηγεί γιατί οι περισσότεροι συνάδελφοί του βρίσκονται πολύ κοντά στον όριο του εργασιακού burn out.

Στους παροικούντες την Ιερουσαλήμ των εκπαιδευτικών πραγμάτων είναι γνωστό εδώ και χρόνια ότι οι διευθυντές των σχολικών μονάδων, και ιδιαίτερα των δημοτικών σχολείων, σηκώνουν ένα πολύ μεγάλο σταυρό. Προσπαθούν να ισορροπήσουν μεταξύ των πολλών καθηκόντων τους, της μεγάλης πίεσης και του βουνού της γραφειοκρατίας, συχνά μάταια, διότι πολλές φορές λυγίζουν υπό το βάρος της κατάστασης.

Συναντήσαμε έναν διευθυντή δημοτικού σχολείου, εξαιρετικά ικανό. Μίλησε, υπό την προϋπόθεση της ανωνυμίας, για να περιγράψει μία κατάσταση που φτάνει στα όρια της δυστοπίας και συχνά ξεπερνά τα όρια της ανθρώπινης αντοχής. Ο άνθρωπος δεν έχει χάσει (ακόμη) τη χαρά της δουλειάς και της δημιουργίας που του δίνει η επαφή με τα παιδιά και τους συναδέλφους του αλλά κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί τίποτα για το μέλλον, ούτε καν το άμεσο.

“Ποτέ δεν ήταν τόση η γραφειοκρατική δουλειά που χρειαζόταν. Εμείς δεν έχουμε καν υποδιευθυντή ο οποίος με τη σειρά του ασκεί διοικητικά καθήκοντα. Άρα επωμίζομαι το διοικητικό ρόλο στο σύνολό του” τονίζει σχετικά ο συνομιλητής μας.

“Έχουμε και 10 ώρες διδακτικό ωράριο την εβδομάδα. Ουσιαστικά τι γίνεται; Μας κόβουν 10 ώρες για να υπηρετήσουμε το ρόλο του διευθυντή. Είναι αρά σαφές ότι επειδή το ωράριο δεν επαρκεί, αναγκάζεσαι να πάρεις διοικητική δουλειά για το σπίτι, ανάλογα την περίοδο. “Βλέπω” τον υπολογιστή του σχολείου από το σπίτι. Το σύστημα είναι τόσο πολυδαίδαλο. Στις αρχές και στο τέλος κάθε σεζόν, ο όγκος της δουλειάς είναι πολύ μεγάλος, δεν μπορεί να βγει διαφορετικά”.

Του ζητήσαμε να γίνει περισσότερο επεξηγηματικός: *“Πρέπει πρώτα απ’ όλα να διαχειριστείς το τι προσωπικό θα έχεις. Τα σχολεία είναι υποστελεχωμένα, συνάδελφοι έρχονται κάθε εβδομάδα σχεδόν. Αλλάζεις πρόγραμμα κάθε εβδομάδα, αυτό από μόνο του είναι...σκάκι. Πρέπει να προβλέψεις τι θα γίνει με τις ειδικότητες που πάνε σε άλλα σχολεία κτλ.*

Στη συνέχεια έχουμε τις καταστάσεις που πρέπει να συμπληρωθούν. Για τα ολόημερα, για τα γεύματα κτλ. Το κάθε πρόγραμμα κρύβει από πίσω του και μία ολόκληρη, δική του, γραφειοκρατία. Ανάλογη κατάσταση βιώνουμε με τις αιτήσεις που κάνουμε για τους εκπαιδευτικούς παράλληλης στήριξης. Δεν μπορείτε να φανταστείτε για τι χαρτιά μιλάμε. Για πίνακες και πρωτόκολλα κτλ. Αυτό παίρνει μία εβδομάδα δουλειάς, όταν έρχεται η συγκεκριμένη εγκύκλιος την βλέπουμε ακόμα και στον ύπνο μας”.

Έχει και συνέχεια: *“Οι αιτήσεις για τα τμήματα υποδοχής για τα μεταναστόπουλα είναι ακόμη ένα πρόβλημα. Άλλη γραφειοκρατία αυτή. Κάθε κομμάτι του παζλ έχει αυτές τις απαιτήσεις. Και επειδή η δουλειά δεν μπορεί να βγει, παίρνω βοήθειες από τη νοσηλεύτρια και άλλους συναδέλφους.*

Χρόνος για τον παιδαγωγικό μας ρόλο πρακτική δεν περισσεύει αφού είμαστε αναγκασμένοι να βρισκόμαστε μπροστά από έναν υπολογιστή”.

Αυτά ως προς την αρχή της σεζόν. Για το τέλος ισχύουν τα ακόλουθα: “Στο τέλος της σεζόν κλείνεις βιβλία, κλείνεις μητρώα και σχεδιάζεις την επόμενη σεζόν. Ο όγκος είναι και πάλι τεράστιος με έντονο το στοιχείο της γραφειοκρατίας. Αλλά τον Σεπτέμβριο είσαι αναγκασμένος να κάνεις σχεδόν τα ίδια για να διαπιστώσεις αν άλλαξε κάτι η όχι. Γιατί; Διότι στόχος τους είναι να “κόψουν” προσωπικό. Ας πούμε ελέγχουν μήπως μειώθηκαν τελικά τα παιδιά στο ολόημερο για να “κοπεί” κάποιος εκπαιδευτικός. Στο δικό μας σχολείο δεν ήρθαν ποτέ δύο συγκεκριμένες ειδικότητες. Και κλείσαμε και ένα τμήμα από το ολόημερο”.

Ο διευθυντής όμως έχει και καθήκοντα οικονομικού μάνατζερ: “Την ίδια ώρα έχω την οικονομική διαχείριση του σχολείου. Η τακτική επιχορήγηση έρχεται με τριμηνιαίες δόσεις ανάλογα με τη δυναμικότητα της μονάδας. Μέχρι τώρα είχαμε τις σχολικές επιτροπές που εξασφάλιζαν μία σχετική ευελιξία. Μας πλήρωναν και τους λογαριασμούς.

Το μπάτζετ, ας το πω έτσι, δεν έχει αυξηθεί καθόλου τα τελευταία χρόνια αν και οι ανατιμήσεις στα πάντα είναι συνεχείς. Τα διαθέσιμα ποσά για τις απαραίτητες αγορές μας είναι ουσιαστικά μικρότερα χρόνο με το χρόνο.

Οι σχολικές επιτροπές συνήθως ενέκριναν και έκτακτες ανάγκες. Μη φανταστεί κανείς κάτι υπερβολικό. Ένα κλιματιστικό, για παράδειγμα.

Τώρα για να πάρεις ένα σελοτέιπ πρέπει να κάνεις αίτηση και να υποβάλλεις και γι’ αυτό τον εαυτό σου στο βασανιστήριο της γραφειοκρατίας. Το πλαίσιο είναι ασφυκτικό. Και χωρίς αναλώσιμα καμία σχολική μονάδα δεν μπορεί να λειτουργήσει. Και για τις πιο μεγάλες αγορές, όπως οι υπολογιστές, τι θα κάνεις; Αρχίζεις και απευθύνεσαι σε κόσμο για δωρεές, βάζεις τον εαυτό σου στα καθήκοντα ενός μάνατζερ”.

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η συζήτηση έρχεται, αναπόφευκτα, στο γενικότερο, πολυσυζητημένο ζήτημα της “αυτονομίας των σχολείων: “Αυτό που χαρακτηρίζουμε αυτονομία των σχολικών μονάδων δεν είναι κάτι καλό και ως παρουσιάζεται ως τέτοιο. Και αν έρθει και η ελεύθερη επιλογή μαθητών τα πράγματα μπορούν να γίνουν ακόμη χειρότερα. Τα σχολεία θα ψάχνουν να προσελκύουν “πελάτες”. Ηδη κάποια σχολεία αρχίζουν να φυλλοροούν προς άλλα που ακούγεται ότι είναι “καλά”. Και υπάρχουν και διευθυντές που κάνουν επιλογή μαθητών”.

Ξεχωριστό κεφάλαιο το θέμα των αξιολογήσεων. Και αυτήν την ευθύνη παίρνει πάνω του ένας διευθυντής. Και οι ισορροπίες που πρέπει να τηρήσει είναι λεπτότατες: “Επωμιζόμαστε επίσης και

τις αξιολογήσεις. Αξιολόγηση της σχολικής μονάδας, αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και πάει λέγοντας. Είναι δύσκολο να αξιολογήσει κανείς τους συναδέλφους του με κάτι δείκτες και κριτήρια που είναι εξωπραγματικά. Χάνεται κάπως το συναδελφικό κλίμα.

Είμαστε σίγουρα διοικητικοί προϊστάμενοι των συναδέλφων, όχι πειθαρχικοί. Τα τυχόν ζητήματα που προκύπτουν στη σχολική μονάδα πρέπει να λύνονται, όπως άλλωστε και ο νόμος ορίζει, μέσα σε συναδελφικό κλίμα. Είναι σαφές ότι διεκπεραιώνουμε μία δουλειά όχι με τον τρόπο που θέλουμε αλλά γιατί υπάρχει αυτή η πίεση και οι απειλές για πειθαρχικές διώξεις.

Εν τω μεταξύ η διαδικασία της αξιολόγησης έχει επίσης πολύ μεγάλη γραφειοκρατία. Προεργασία με το συνάδελφο, συμπλήρωση συγκεκριμένης φόρμας κτλ. Για την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας ξεχωριστή διαδικασία”.

Μ’ αυτά και μ’ αυτά ο συνομιλητής μας μάς λέει: “Ερχομαι στις 7:30 το πρωί στο σχολείο για να προλάβει να κάνω κάποιες δουλειές με μία σχετική ησυχία. Μετά τις 8:00 αρχίζει η λειτουργία της μονάδας, δεν είναι δυνατόν να είσαι πίσω από έναν υπολογιστή συνέχεια. Πρέπει να κάνεις τις ανακοινώσεις σου, να μπεις στις τάξεις. Διαχειρίζεσαι όλα τα ζητήματα που θα προκύψουν, χτυπήματα, τσακωμοί, τα πάντα.

Οι γονείς δε και η σχέση μαζί τους είναι ένα άλλο κεφάλαιο. Είναι πολύ απαιτητικοί. Μία μικρή αψιμαχία μεταξύ των μαθητών μπορεί να φτάσει σε σύλληψη του διευθυντή. Εχουν γίνει αυτά. Μα δεν γίνεται να συλλαμβάνεις έναν εκπαιδευτικό, ένα διευθυντή μέσα από τη σχολική μονάδα μπροστά στα μάτια των παιδιών, σε κοινή θέα. Επίσης δεν υπάρχει καμία νομική προστασία”.

Πως προστατεύονται οι εκπαιδευτικοί όμως τέτοιου είδους παγίδες; Δεν θα το πιστέψετε αλλά... “Να φανταστείτε έχουν βγει ιδιωτικά προγράμματα από δικηγορικές εταιρίες που καλύπτουν τους εκπαιδευτικούς για περιπτώσεις ΕΔΕ μηνύσεων κτλ. Πληρώνεις ένα κεφάλαιο το χρόνο και εξασφαλίζεις έτσι νομική προστασία. Σκεφτείτε που έχουμε φτάσει”.

Και τέλος, “οι εκδρομές συνιστούν άλλο έναν πονοκέφαλο. Πρέπει να ρυθμίσεις λεωφορεία, μεταφορά και όλες τις σχετικές λεπτομέρειες. Πρέπει να στείλεις έγγραφο στην αστυνομία με τα στοιχεία του οδηγού. Παραπονιούνται ότι τα στέλνουμε αργά, αλλά τα στοιχεία δεν τα έχουμε νωρίτερα”.

Συμπερασματικά, η συνθήκη είναι ακραία: “Από τότε που έγινα διευθυντής ξυπνάω με την έγνοια ότι είμαι υπεύθυνος για περισσότερα 100 παιδιά. Για ότι συμβεί, φταίω εγώ ή και εγώ. Μεγάλος φόβος είναι η ασφάλεια. Γι’ αυτό και το πιο σημαντικό κομμάτι είναι η εφημερία στο διάλειμμα.

Γι’ αυτό θα θέλαμε να υπάρχει γραμματειακή υποστήριξη. Να μειωθεί το εκπαιδευτικό ωράριο για να μπορούμε, το τονίζω ιδιαίτερα αυτό, να ανταποκριθούμε στα υπόλοιπα καθήκοντα. Οχι για να μην μπαίνουμε στις τάξεις. Ολα μαζί δεν γίνονται. Θα ήταν ανακουφιστικό αυτό για μας. Και να

απλοποιηθούν, επιτέλους, οι διαδικασίες. Μας είχαν υποσχεθεί ότι σε μια πλατφόρμα θα μπορούσαν να “χωρέσουν” όλα. Για παράδειγμα: Η τακτοποίηση των αναπληρωτών παίρνει πολύ χρόνο. Για να βγάλεις μία άδεια αναπληρωτή, θα πρέπει να την ανεβάσεις σε μία πλατφόρμα, να έχεις τα κατάλληλα λογότυπα, να το στείλεις παντού.

Επειτα, τα ΚΕΔΑΣΥ. Για να σε δεχθούν κάνουν δύο με τρία χρόνια. Αν διαπιστώσουμε ότι συντρέχει λόγος εξέτασης για ένα παιδί που πάει στην Α΄ Δημοτικού, την παράλληλη στήριξη θα την πάρει τελικά στη Γ΄ Δημοτικού εκτός αν είναι κάποια πολύ ιδιαίτερη περίπτωση. Πως θα στηριχθούν όμως αυτά τα παιδιά στο μεσοδιάστημα;

Μπορεί να σου αναθέσουν, επίσης, να είσαι μέλος της σχολικής επιτροπής και να έχεις δουλειά το απόγευμα αμισθί. Μπορεί να επωμιστείς μια ΕΔΕ, να την φέρεις εις πέρας. Εν τω μεταξύ ΕΔΕ γίνονται πλέον με το παραμικρό. Ακόμα και με ένα ανώνυμο e-mail.

Είσαι άρα εκπαιδευτικός διευθυντής, διοικητικός προϊστάμενος, γραμματέας, δάσκαλος και οικονομικός μάντζερ. Πάνω από όλα; Δέκτης παραπόνων από όλους”.

Τον ρωτάμε για πόσο μπορεί να κάνει ακόμα τη συγκεκριμένη δουλειά: “Θα την κάνω όσο αντέξω. Άλλοι συνάδελφοι παραιτούνται και φεύγουν γιατί δίνουν προτεραιότητα στην προστασία της ψυχική τους υγείας. Και ξέρεις ποιο είναι το επίδομα του διευθυντή; 200 με 250 ευρώ. Αξίζει τον κόπο;”

Το ερώτημα φαντάζει μάλλον ρητορικό...